

Rekonštrukcia Dolnej ulice
Banská Štiavnica

Urbanistická štúdia

URBANISTICKÁ ŠTÚDIA – REKONŠTRUKCIA DOLNEJ ULICE, BANSKÁ ŠTIAVNICA

Miesto stavby:

Dolná, Remeselnícka, Robotnícka, Tabaková ulica – Banská Štiavnica

Investor:

Mesto Banská Štiavnica
Radničné námestie 1,
969 01 Banská Štiavnica

Autori:

BETWEEN s.r.o.
Ing. arch. Katarína Fejo, PhD.
Ing. arch. Tomáš Hanáček, PhD.

Spolupráca:

Ing. arch. Natália Marková
Ing. arch. Tomáš Danko
Ing. arch. Zuzana Mihaľová
Ing. arch. Ivana Fabiánová

Kontakt:

BETWEEN s.r.o.
Bajkalská 29/C, Bratislava 821 01
+421 902 151 840
www.between.sk

Dopravné riešenie:

Ing. Marián Sikorai
DOPRING, s.r.o
dopring.sro@gmail.com

Dendrologický výskum:

Ateliér G.Arch s.r.o.
Ing. Katarína Ďurišová
email: garch@ateliERGARCH.SK

Geodetické zameranie:

SKYMOVE s.r.o.
Ing. Ondrej Kozlovský
ondrej.kozlovsky@skymove.sk

Dátum: december 2022

TEXTOVÁ ČASŤ

1. SPRIEVODNÁ SPRÁVA

1.1 Koncepcia návrhu

Koncepcia návrhu revitalizácie je charakteristická snahou sceliť Dolnú ulicu a priľahlé uličky Tabaková, Remeselnícka a Robotnícka. Hlavným mottom je zjednotenie jej tvaroslovia, aplikácia overenej materiality, s cieľom aktivovať jednotlivé mikropriestory multifunkčným programom a doplniť ju o prvky vegetácie a vodozádržných opatrení.

10 kľúčových bodov konceptu:

01. debarierizácia/ rozšírenie chodníkov, schody ako pobytový priestor, nové prechody pre chodcov
02. biofactor impact/ 94 novovysadených stromov, priepustné materiály, vegetačné záhony, zadržiavanie zrážkovej vody
03. kontinuita verejných priestorov/ väzba na Centrálnu časť Banskej Štiavnice, materialita, minimal design, Contemporary Art
04. dôraz na aktivity ľudí / chôdza, hra na húpačkách + šmýkačkách, osvieženie vodou, posedenie na káve, nakupovanie, oddych pod stromami, meeting point, čítanie
05. celoročný program/ pešia zóna, aktivácia parteru, možnosti trhov pred Tabačkou, detská zóna
06. zadržiavanie vody v meste / clony, fontány, vsakovacie prvky dažďovej vody
07. živé mikrosploty / intímnejšie priestory, tieň & mikroklima, príjemná mierka
08. adekvátna materialita/ konzultácia s KPÚ Banská Bystrica, väzba na mestské domy, priepustnosť vody, minimal design
09. Malý bus stop/ kľúčový bod pre podporu cestovania mikrobusedmi MHD v meste
10. Jednoduchý mobiliár /kolektívne formy sedenia, integrované modulárne osvetlenie.

1.2 Charakter mikropriestorov

Revitalizácia Dolnej ulice je artikulovaná systémom špecifických mikropriestorov s vlastnou lokálnou atmosférou.

MHD point:

Priestor v severnej časti Dolnej ulice materiálovo nadväzuje na Kammerhofskú ulicu vo forme kamennej dlažby čadičových kociek ukladaných do vejáru. Peší priestor je rozšírený čím vzniká možnosť aktívneho parteru v prípade budúcej rekonštrukcie historických objektov. Osadenie zelene je riešené prostredníctvom veľkoformátových kvetináčov. Z hľadiska dopravy je žiadúce doplnenie MHD zastávky, ktorá obsluhuje kyvadlovú dopravu a je riešená formou zálivu. Vzhľadom na historický kontext je zastávka označená subtilným stĺpikom. Priestor dopĺňa aj vhodný mobiliár vo forme lavičiek, smetných košov a doplneného verejného osvetlenia.

Priestor pred penziónom Cosmopolitan

V predpriestore panziónu Cosmopolitan došlo k optimalizácii vzťahu chodníkov, cestnej komunikácie a parkovania. Peší priestor vzniká po oboch stranách vozovky približne v rovnakej šírke tak, aby bol zachovaný plynulý peší ťah z oboch strán. Parkovacie státi nahrádzajú zelené vegetačné záhony doplnené stromami, ktoré tvoria pocitovú bariéru voči cestnej komunikácii. Materialita vo forme čadičových kociek pokračuje kontinuálne pozdĺž ulice Dolnej aj severnej časti Zvonovej ulice.

Križovatka Dolnej a Robotníckej

Návrh pre križovatku počíta primárne s vytvorením verejného priestoru parčíka založeného na forme existujúcej zelene, doplneného o vegetačné úpravy, lavičky, picie fontánky. Hlavným motívom naďalej zostáva scelenie povrchu ciest a chodníkov prostredníctvom čadičovej dlažby. Priestor cestnej komunikácie sa v tomto mieste v rámci oboch ulíc optimalizuje. Robotnícka ulica má jednosmerný charakter čo umožnilo vytvorenie pešej komunikácie pre chodcov. Na Dolnej ulici vznikol chodník paralelne po oboch jej stranách.

Remeselnícka ulica:

Remeselnícka ulica je v návrhu materiálovo zjednotená vyložením prejazdných čadičových kociek rozmerov 10 x 10 x 10 cm, v rámci ulice je vyznačený trojmetrový pás určený na prejazd automobilov v nevyvýšenom obrubníku v úrovni cesty. Úzky profil ulice sa takto zbytočne nedelí vizuálne na niekoľko častí. Komunikácia je zjednosmernená a určená je hlavne na prejazd áut lokálnych obyvateľov. Tým vzniká pokojná ulička odbremenená od výraznejšej dopravy so zvýšenou bezpečnosťou pre peších. Doplnené je osvetlenie vo forme lucern na stĺpoch.

Detský svet pred Tabačkou:

Priestor pred Tabakovou továrňou je v návrhu využívaný primárne ako nové detské ihrisko, ktorých je v okolí v rámci Banskej Štiavnice nedostatok. Danosť terénu je využitá v rámci pobytového schodiska doplneného o vegetáciu, ktoré spája Tabakovú ulicu s riešeným mikropriestorom, sprístupňuje ho a spevňuje svah. V rámci podujatí v meste môže byť využívané Záchytné parkovisko Dolná práve v spojení s novonavrhovaným ihriskom. Tabaková ulica by fungovala ako obojsmerná komunikácia s chodníkom pre peších a novým osvetlením vo forme tanierového oblúkového osvetlenia umiestneného na stĺpoch.

Parčík za Kostolom sv. Alžbety:

Predpriestor kostolíka akcentuje reminiscenciu na pôvodnú Antolskú bránu v rámci kladania otočených vejárov z čadičových kociek 10x10x10 cm v inom farebnom odtieni s infotabulou vysvetľujúcou pôvod Antolskej brány. Návrh pracuje aj so zeleným mikropriestorom za kostolíkom, umiestnené by bolo sedenie pod zeleňou s novými vegetačnými prvkami, priestor by bol doplnený o kvetinové záhony.

TEXTOVÁ ČASŤ

2. TECHNICKÁ SPRÁVA

2.1 Koncepcia mobility a technického riešenia

Koncepcia mobility sa zameriava na skvalitnenie a rozšírenie plôch pre peších Na Dolnej ulici ako aj príľahlých uličkách Robotnícka, Remeselnícka a Tabaková. Hlavný peší ťah z Dolného mesta do historického centra Banskej Štiavnice je uvažovaný po východnej strane Dolnej ulice. V tomto mieste sa predpokladá aj oživenie mestského parteru, budovanie nových terás na sedenie. Ako skratky a doplnkové trasy pre peších či cyklistov môžu byť využívané uličky Tabaková, Remeselnícka, či Robotnícka. Optimalizácia dopravného riešenia počíta s upokojením dynamickej dopravy v území, s čím súvisí aj vizuálne riešenie spevnených plôch, komunikácii, chodníkov a zelene. Riešenie statickej dopravy počíta s maximálnym využitím existujúceho parkoviska pod Tabačkou. Optimalizácia parkovacích miest pre autá je riešená v primeranej miere vzhľadom na charakter Pamiatkovo chráneného územia pozdĺž Dolnej ulice..

DOPRAVNÉ RIEŠENIE

Úprava križovatky Dolná a Mládežnícka so zriadením dlhého spomaľovacieho prahu, na ktorom sa zriadia priechody pre chodcov. Od tejto križovatky smerom ku kostolu sv. Alžbety vpravo je navrhnutých 9 pozdĺžnych parkovacích stojísk rozmeru 2,0 x 5,7 m. Oproti vľavo pri predajni Kancelárskych a školských potrieb je riešený samostatný zastávkový pruh pre malý typ mestských autobusov, s možnosťou okruhového trasovania mikrobusev do budúcnosti. Uličný priestor medzi vozovkou a chodníkom vľavo na pred vjazdom a za výjazdom z autobusovej zastávky dopĺňa úzky zelený pás. Oproti križovatke Dolná a Zvonová je vpravo navrhnutý samostatný zastávkový pruh. Za autobusovou zastávkou smerom ku kostolu sv. Alžbety je umiestnený priechod pre chodcov na zvýšenom dlhom spomaľovacom prahu. Koncepcia upokojenia dopravy počíta s jednosmerným ulíc Remeselnícka a Robotnícka, pričom svojou atmosférou by mali nadväzovať na historické centrum Banskej Štiavnice. Dolná a Tabaková ulica zostávajú ako obojsmerné komunikácie. Rozšírenie križovatky Dolnej a Tabakovej ulice je upravené pre účely zásobovania nákladnou dopravou.

Za križovatkou Dolná a Remeselnícka je vpravo navrhnutých 6 kolmých parkovacích stojísk rozmeru 2,5 x 5,0 m. Upravuje sa križovatka Dolnej a Robotníckej, existujúca spevnená asfaltová plocha sa odstráni a nahradí sa zelenou plochou, nadväzujúcou na existujúcu zelenú plochu. Priestor sa ohraničí novým chodníkom šírky 1,5 m pokračujúcim aj na ulicu Robotnícka a vpravo na ulici Dolná až po existujúce parkovisko. Tu sa na ulici Dolná zriadi nový priechod pre chodcov na zvýšenom dlhom spomaľovacom prahu. Pri existujúcom parkovisku v oproti podniku „U Paľa“ sa existujúci priechod pre chodcov upraví na zvýšenom dlhom spomaľovacom prahu. Navrhuje sa úprava priestoru križovatky Dolná a Tabaková, kde sa zriadia samostatné zastávkové pruhy pre malý typ mestských autobusov. Na ulici Tabaková je pred križovatkou s Dolnou navrhnutý priechod pre chodcov. Existujúca spevnená plocha pred predajňou potravín je upravená doplnením chodníka, existujúce kolmé parkovacie stojiská sa zmenia na šikmé pod uhlom 45 stupňov.

Plocha pred predajňou bude zjednosmernená s vjazdom z Tabakovej a výjazdom pri kostole sv. Alžbety. Pred kostolom sa navrhuje uličný priestor upraviť zvýšením na dlhý spomaľovací prah.

MATERIALITA POVRCHOV

Materialita povrchov a použitých materiálov vychádza z kvalít Pamiatkovo chránenej zóny Banskej Štiavnice, vychádzajúc z konzultácií dotknutých orgánov (ako je KPÚ Banská Bystrica). Na hlavných komunikáciách a peších komunikáciách sú použité čadičové obrubníky a čadičové kocky, v nadväznosti na už zrekonštruovanú historickú časť mesta (vrátane spomaľovačov s prechodmi pre chodcov). Pobytové schody sú navrhnuté zo ryolitových blokov v šedo-ružovom odtieni. Valcovaná štrkodrava sa nachádza v priepustnej časti hernej zóny pre deti pre Tabačkou. „Mäkké“ formy povrchov reprezentujú záhony trávín, bylín a trvaliek. V príľahlých uličkách návrh počíta s rozšírením vegetačných stien. Na zastávke MHD je aplikovaná extenzívna vegetačná strecha.

DLAŽBA CHODNÍKOV

Pre povrch chodníkov a pojazdných plôch pešej zóny je zvolená čadičová ručne štiepaná dlažba 4/6 cm, kladená do vejárov. Špecifickým priestorom je prezentácia Antolskej brány v predpolí Kostola sv. Alžbety, kde je obrys pôvodnej brány prezentovaný žulovou štiepanou dlažbou 10/12 cm v odtieni okrovo-šedej farby.

DLAŽBA KOMUNIKÁCIE

Materialita komunikácie vychádza rovnako z odporúčaní KPÚ Banská Bystrica. Na povrch je zvolená čadičová ručne štiepaná dlažba 10/12 cm, kladená do vejárov. Parkovacie miesta sú riešené formou rovnakej dlažby so svetleším odtieňom ukladanej do riadkov s nepravidelnou väzbou.

OPORNÉ MÚRY A SCHODIKÁ

Oporné múry a schodiská sú riešené zo štiepaného ryolitu – kamenných blokov šedo-ružovej farby.

POBYTOVÝ PARTEROVÝ TRÁVNÍK

Parterový pobytový trávnik vo vybraných pozíciách hernej zóny a okolia kostolíka sv. Alžbety umožňuje flexibilné využívanie priestoru pre detské hry, čítanie kníh, či oddych pod stromami.

INŽINIERSKE SIETE

Návrh do veľkej miery rešpektuje existujúce inžinierske siete. Vzduchom vedené siete sa prekládajú podľa potrieb návrhu, počíta sa so zrušením vizuálne rušiacich káblov na stíPOCH, odstránením všetkých vzdušných vedení (SSD), Slovanet, Ipoma, verejný rozhlas a ich náhradou vo forme zemného vedenia. Vzhľadom na potrebu celkovej výmeny dlažby navrhujeme, aby sa všetky prípadné opravy sietí a prekládky vyhotovili naraz a koordinovane, čím sa minimalizujú neskoršie zásahy do územia. Doplnené sú nové závlahové systémy a systémy verejného osvetlenia.

MAJETKOVÉ POMERY V ÚZEMÍ

Súčasťou koncepcie je aj sprehľadnenie a spracovanie majetkových pomerov v území, v rámci štúdie (s vyznačením mestských pozemkov, štátnych (ako SPF, LESY atď ...), a súkromných pozemkov pod riešenými úsekmi v grafickej situácii, a ich rozpisom s parcelami a vlastníkami v textovej forme:

Mesto Banská Štiavnica

237, 253/1, 252/2, 2055/6, 2060/2, 2062/2, 2063/2, 2065, 2066/4, 2073/4, 4104/3, 4109/2, 4116/4, 5737/6, 5738/4, 5740/4, 5741/1, 5741/3, 5741/5, 6409/41, 6409/65, 6409/66, 6409/112, 6409/113

Slovenská republika

1682, 1683

Stredoslovenská vodárenská spoločnosť

2059/3, 2059/4, 2059/5, 2059/6, 2060/4

Hotel Kerling
2066/1

Súkromní vlastníci
259, 5737/10, 2059/1, 2060/1, 2066/3, 2067/1, 2073/6, 5738/1, 6409/41

2.2 Dendrologický prieskum

METODIKA HODNOTENIA DREVÍN

Metodika hodnotenia jednotlivých atribútov pri inventarizácii

Pri hodnotení boli zisťované tieto atribúty:

- 1. Poradové číslo dreviny – každá inventarizovaná drevina má svoje inventarizačné číslo, ktoré je identické s číslom v inventarizačnom pláne.
- 2. Meno taxónu (odborné) – presné druhové určenie bolo vytvorené na základe dendrologických znalostí spracovateľa. Taxonomická nomenklatúra podľa Hurycha.

Dendrometrické údaje

- 3. Obvod kmeňa – merané vo výške 1,30 m (prsá výška) a udáva sa v centimetroch. Ak sa vetví drevina nižšie než v uvedenej výške, je udávaný priemer pod rozvetveným v miestom, kde už nie je priemer významne ovplyvnený koreňovými nábehmi. Ak má strom viac kmeňov, tak je hodnota udávaná pre každý kmeň do počtu 5 ks.
- 4. Priemer koruny – udávaný v metroch ako priemerná hodnota dvoch na seba kolmých priemetov koruny
- 5. Plocha – veľkosť plochy, ktorú zaberajú krovité porasty, udávaná v metroch štvorcových. Stanovený krokováním, alebo odhadom, poprípade ortofoto podkladmi.
- 6. Spodný okraj koruny – vzdialenosť od bázy kmeňa k prvým živým vetvám, kde sa nasadzuje koruna. Určuje sa výška, kde začína hlavný objem vetví a asimilačných orgánov.
- 7. Výška – Je uvedená v metroch a bola odhadnutá podľa budov v okolí na vodorovný povrch. Stanovený krokováním, alebo odhadom.
- 8. Veková kategória – Je rozdelená do päť kategórií:
 - a. Nová výsadba
 - b. Odrástla výsadba – do 20
 - c. Dospievajúci jedinec – do 50
 - d. Dospelý jedinec – do 100
 - e. Starý jedinec
- 9. Sadovnícko-kvalitatívne údaje

Fyziologická vitalita odráža životaschopnosť stromu – jeho fyziologickú aktivitu so zohľadnením genetickej predispozície daného taxónu. Hodnotí sa schopnosť reagovať na vplyvy prostredia a brániť sa napadnutiu patogénnymi organizmami a pôsobeniu ďalších stresových faktorov. Hlavnými hodnotiacimi parametrami sú deformácia koruny, zmena vo forme vetvenia na periférii koruny, dynamika vývoja sekundárnych výhonov apod. Princípom hodnotenia je zachytiť dlhodobý priebeh vitality a vylúčiť akútne krátkodobé vplyvy (ako napr. jednorazovú deformáciu v dôsledku ožeru hmyzu).

Číselník pre posúdenie vitality

- 0 vysoká
- 1 mierne narušená
- 2 zreteľne narušená
- 3 výrazne znížená
- 4 zvyšková vitalita

5 odumretý strom

10. Zdravotný stav je zhodnotenie mechanického stavu stromu z hľadiska narušenia jeho koreňového systému, kmeňa a vetví. Ako narušenie sa chápe prítomnosť rastových defektov (napr. tlakových vidlíc), zistené mechanické poškodenia (rany zasahujúce do dreva, strhnuté krycie pletivá kmeňa, nadmerné veľké rezy a pod.) a symptómy napadnutia patogénnymi organizmami (predovšetkým drevokaznými hubami). Do hodnotenia sa nezaraďuje odobranie vetví v dôsledku nevhodného typu rezu.

Číselník pre posúdenie zdravotného stavu

- 0 výborný
- 1 dobrý
- 2 zhoršený
- 3 výrazne zhoršený
- 4 silne narušený

5 Havarijný

11. Prevádzková bezpečnosť je determinovaná predovšetkým biomechanickou zložkou vitality drevín. Tá udáva odolnosť voči rozlomeniu, či iným deštrukciám. Sleduje množstvo, typy a mieru defektov či podmienok, ktoré vytvárajú predispozície k tomuto zlyhaniu. Zjednodušená stupnica hodnotenia 0-3. Pohybuje sa drevina na hranici niektorých kategórií je i takto označená (napr. 1-2)

Číselník pre posúdenie prevádzkovej bezpečnosti

- 0 optimálna
- 1 znížená
- 2 silno znížená

3 havarijný stav

12. Perspektíva dreviny na lokalite je súhrnná hodnota vyjadrujúca životnosť a dĺžku uplatnenia stromu z pestovateľského hľadiska.

Stupeň P – perspektívne dreviny – Dreviny s stredne dlhou až dlhodobou perspektívou, ktoré nemajú zásadné zjavné znaky, ktoré by zásadne skrátili ich zotrvanie na stanovišti. Možnosť zvýšenia ich perspektívy vhodným zásahom je obmedzená ich hodnotou, charakterom rastu alebo vekom.

Stupeň K – dreviny s krátkodobou perspektívou – Dreviny, ktoré majú výrazné znaky, ktoré značne znižujú ich dlhodobú perspektívu. Možnosť zvýšenia ich perspektívy vhodným zásahom je značne obmedzená ich nižšou hodnotou, vekom, alebo zhoršeným zdravotným stavom.

Stupeň N – dreviny neperspektívne a havarijne – Dreviny v zlom zdravotnom stave, alebo i také, u ktorých nie je účelné vynakladať prostriedky na ich ďalšiu stabilizáciu či ošetrovanie, stromy havarijne.

13. Poškodenie – vizuálne zhodnotenie poškodení na drevine, udávané v %. Konkrétne poškodenia sú uvedené v poznámke (slovne / číselným kódom podľa metodiky).

1. Poškodenia ovplyvňujúce prevádzkovú bezpečnosť

10 suché tenšie konáre v korune

11 suché hrubšie konáre v korune

12 suchý vrcholec

13 zlomené konáre v korune

14 tlakové vidlicové vetvenie

15 trhliny na zemi

16 dutina na kmeni

2. Poškodenia mechanické

21 pozdĺžna trhlina

22 neodborný nekvalitný rez v minulosti

23 dekapitácia

24 korene poškodené výkopom

25 povrchové korene mechanicky poškodené

26 zhutnený koreňový priestor

27 prisypaný koreňový priestor

28 výživový tieň

29 spála kôry / odlupujúca sa kôra

210 poškodenie bleskom

211 mechanické poškodenia na kmeni alebo báze

212 podkôrny hmyz

213 drevokazný hmyz

3. Poškodenia hubami

31 na koreňoch

32 na báze

33 na kmeni

34 na konároch

35 mokrá hniloba

36 smolotok (potenciálna hniloba)

4. Habituálne defekty súvisiace s prevádzkovou bezpečnosťou

41 vysoké ťažisko / vysoko vyvetvený kmeň

42 asymetrická koruna

43 silný náklon kmeňa

44 deformácie kmeňa

45 zle založená koruna / deformácie konárov

46 sekundárna koruna

5. Životaschopnosť a rast

51 preriedla koruna

52 listy žltnú / presychá koruna

53 strom nemá dobré podmienky pre rast

54 strom rastie tesne vedľa chodníka / plotu / múrika / parkoviska

55 strom rastie tesne vedľa múru / domu

56 výmladky (koreňové / kmeňové)

57 vyschnutý jedinec

58 strom konármi zasahuje do domu

59 odlomený vrcholec

2.3 Konceptia krajinárskych úprav

SADOVÉ ÚPRAVY

Návrh krajinárskych úprav počíta s ošetrovaním, zakomponovaním, prípadne výrubom existujúcich vzrastlých stromov na základe Dendrologického prieskumu. Výsadba nových stromov je primárne orientovaná na Dolnej ulici a vo svahu pred Tabačkou.

Okrem rušnejších plôch s pohybom obyvateľov mesta na Dolnej ulici sú vytýpované aj pokojné miesta tzv. oddychové zóny, či odpočinkové zákutia, rešpektujúce ľudské merítka, historickú špecifickú stopu miesta a prírodné podmienky. Návrh sa zameriava na rozšírenie pešej zóny pod korunami stromov na Dolnej ulici a citlivé doplnenie o prírodné stanovištia v mestskom prostredí. Na podporu fauny a flóry v meste sú vegetačné plochy vysadené rôznym typom vegetácie. Zabezpečujú vzájomnú previazanosť vegetačných plôch pomocou navrhnutých mikro biocentier a biokoridorov prepájajúcich sa bočnými uličkami.

Okrem pôvodnej sprievodnej vegetácie vo forme alejí, (ktorá nám podrží zeleň v uličnom profile, kým sa zapoja nové výsadby) pracujeme s manažmentom stromovej vegetácie s dlhovekými-kostrovými, krátkovekými-dočasnými a rýchlorastúcimi drevinami v priestore. Významnú rolu hrá funkčnosť a čas, kde priestor už po založení výsadiel bude pôsobiť reprezentatívne. V rámci vegetačných niky na križovatke Dolnej a Robotníckej ulice navrhujeme doplniť výsadbu o zoskupenia lokálnych drevín. Pre podporenie biodiverzity vo verejnom priestore navrhujeme extenzívne výsadby trvaliek, tráv, či solitérne umiestnenie krov v nádobách. Previazanosť vegetačných plôch s mestom zabezpečia solitérne i alejové stromy, ako napr. *Alnus x spaethii*, *Carpinus betulus* 'Frans Fontaine', *Liquidambar styraciflua* 'Paarl', *Pyrus calleryana* 'Chanticleer', *Sophora japonica* 'Regent', *Sorbus aria* 'Magnifica', *Tilia mongolica* 'Buda', ktoré sú vhodne zvolené, aby zvládali mestské prostredie s jeho záťažou, ako aj klimatické stresové faktory. V miestach stretu nových drevín a inžinierskych sietí je riešené ochranou protikoreňujúcou fóliou, ktorou sú obalené siete a tým sú chránené voči ich poškodeniu. Rovnako v miestach technického pojazdu automobilov je drevina chránená pomocou otvorených betónových prefabrikátov umiestnených pod povrchom, ktoré zabezpečia dostatočné prúdenie vzduchu, živín a vody, bez toho aby sa terén zhutňoval. V okolí drevín bude vyspádovaná priepustná dlažba, ktorá dopomôže k lepšej presiakavosti vody ku koreňom stromov a tým podporí ich prekorenenie i stabilitu. Vhodne zvolené biotopy majú prirodzenú schopnosť obnovy a samoregulácie, a teda veľký potenciál udržateľnosti v mestskom prostredí.

2.4 Konceptia zadržiavania dažďovej vody

Zadržiavanie a vsakovanie vody v urbanizovanom prostredí je jednou z priorit udržateľného mesta. V celej miere riešime problematiku manažmentu zrážkových vôd a vodozadržných opatrení v meste. Atmosférické zrážky, ktoré v areáli spadnú, neodtečú do kanalizácie, ale zachytávame v retenčných nádobách a spätne využívame na závlahu, alebo v priestoroch vsiaknu, či prirodzene sa odparia. Využívanie vodopriepustných materiálov je navrhované celoplošne striedaním dlažby, občasnej valcovanej štrkodrvy a vegetačných záhonov. Vzrastlá vegetácia zároveň v dostatočnej miere zvlhčuje a tieni dláždené plochy, čím sa obmedzuje prehrievanie priestorov a to najmä v letných mesiacoch. Zberače dažďovej vody v rámci vegetačných ostrovov počítajú s prirodzeným vsakovaním vody, jej zadržiavaním a možnosťou polievania v retenčných nádržiach.

Vegetačné vsakovacie záhony zadržiavajú zrážkovú vodu na križovatky Dolnej a Robotníckej ulice. Retenčné nádrže slúžia na zadržiavanie zrážkovej vody, ktorá je z plochy ulíc odvádzaná pomocou vpustí. Nádrž slúži ako zdroj úžitkovej vody na polievanie vegetácie. Zároveň počas doby trvania intenzívnych dažďov môže slúžiť ako poistka pre vsakovacie záhony a množstvo vody, ktoré sa nedokáže dostať do retencie sa odvedie do kanalizácie.

VODNÉ CLONY

Vo vybraných pozíciách sú aplikované Systémy vytvárajúce vodné clony a ochladzovacie hmly. s cieľom ochladzovať priestor v horúcich letných mesiacoch. Ich prevádzku a pozície je potrebné nastaviť vzhľadom na okolité kaviarenské terasy a pohyb ľudí po Dolnej ulici.

2.5 Konceptia mobiliáru a verejného osvetlenia

Verejné osvetlenie v území je riešené koncepciou zjednotenia a aplikácie tradičných osvetľovacích telies. Navrhované lampy uvažujeme použiť v 2 formách:

1. Tradičné lucerny sú použité v nadväznosti na jestvujúce osvetľovacie prvky Pamiatkovej zóny Banská Štiavnica to znamená repliky pôvodného osvetľovacieho mobiliáru, s analógiou z podobných historických situácií. Sú navrhované v podobe individuálne stojacich prvkov alebo lucerien umiestnených na fasádach domov (v prípade zúžených priestorových možností chodníkov). Navrhovaná výška osvetľovacieho prvku = 4 m.

2. Tanierové minimalistické lampy sú použité v južnej časti územia v rovnakom dizajne ako sú aplikované na novozrekonštruovanom zachytanom parkovisku. Ide o jednoduché, tanierové elektrické svietidlo, osádzané buď na kovové konzoly, alebo na drevené stĺpy elektrického vedenia. Jedná sa konkrétne o typ „tanierového“ svietidla – umiestneného na oblúkovej previsnutej konzole, ktorá sa pôvodne pripevňovala na fasády objektov, alebo na drevené stĺpy. Navrhovaná výška osvetľovacieho prvku = 6 m.

TRADIČNÉ DREVENÉ LAVIČKY

Nie je nad posedenia na tradičnej drevenej lavičke s operadlom. Kombináciou čiernej ocelevej konštrukcie a dreveného rebrovania docielime vzhľad mobiliáru prislúchajúci k výrazu historických lucerien. V prípade južnej časti Dolnej ulice preferujeme použitie minimalistických drevených lavičiek mmcité WOODY. V rámci materiálovej a formálnej kontinuity sú v rovnakom duchu dvoch prevedení (historickom a minimalistickom) volené aj prvky drobného mobiliáru- odpadkové koše, stojany na bicykle, či picie fontánky.

FLEXIBILNÉ SEDENIE A PRELIEZAČKY

Flexibilný mobiliár HOOP umožňuje pred Tabačkou v priestore Detského ihriska príležitostne obsadiť štrkodrvu a pobytový trávnik, čím dostáva verejný priestor ľudskú mierku a variabilitu vo svojom užívaní. Návrh počíta aj s kruhovými hernými prvkami, šmýkačkami či húpačkami na detskom ihrisku.

PRINCÍP „MOVEABLE CHAIRS“

V rámci odporúčaní pre mobiliár terás kaviarní a reštaurácií sú zvolené jednoduché oceľové stoličky a stolíky. Ich dizajn dopĺňa atmosféru ulice, poskytuje možnosti adaptabilného sedenia tzv. systému „MOVEABLE CHAIRS“.

VEĽKOKAPACITNÉ MOBILNÉ KVETINÁČE

Produkt Cónica je zostava dvoch kvetináčov v podobe tradičného kvetináča, ktoré si všetci uchováваме ako jednoduchú formu riešenia mobilnej vegetácie. Vyrobené sú zo suchého betónu a s objemom 450 a 650 litrov, stelesňujú tradičnú esenciu ľudskej mierky a prenášajú ju do mestského prostredia Dolnej ulice.

PICIE FONTÁNKY

Fontána Play zosobňuje jasný zámer prispieť k rozvoju mestského prostredia, ktorý sa vyznačuje hodnotami, ako sú hospodárnosť so zdrojmi a environmentálna integrácia. Vyznačuje sa účelným dizajnom, formálnou a funkčnou jednoduchosťou. Jeho prispôsobená geometria zaisťuje prístupnosť pre užívateľov na invalidnom vozíku.

VONKAJŠIE TERASY

Riešenie vonkajších terás jestvujúcich a navrhovaných prevádzok je navrhované tak, aby nebránili chodcom v pohybe. Predpokladá sa využitie povrchu navrhovanej dlažby. Použitie drevených alebo kompozitových vyrovnávacích platforiem sa neodporúča. Preferuje sa vizuálne jednoduché riešenie posedenia MOVABLE CHAIRS na dlažbe s priestorovým vymedzením kvetináčovej vegetácie. Pre dosiahnutie celoročného využitia terás sa preferuje aplikácia jednoduchých sťahovateľných bielych markíz, pre vylúčenie vizuálneho smogu kaviarenských reklamných slnečníkov.

2.6 Koncepcia prezentácie kultúrneho dedičstva a umenia

PREZENTÁCIA NÁLEZU ANTOLSKÉJ BRÁNY

Na základe podkladov z georadaru je formou náznakovkej rekonštrukcie opevnenia odprezentovaná pozícia Antolskej brány. V tejto fáze je prezentácia riešená kombináciou plošného a vertikálneho riešenia. Dlažobný žulový koberec okrovo-sivej farby je doplnený o prezentačný oceľový infopanel s vizualizáciou historickej stopy. Presnejšiu formu a stopu nálezu objasní až archeologický výskum a konzultácia s KPÚ Banská Bystrica.

OČISTENIE FASÁD OD VIZUÁLNEHO SMOGU

Interpretácia architektonického a kultúrneho dedičstva je silným motívom pre scénu verejného priestoru Dolnej ulice v Banskej Štiavnici. Preto sme sa v našom návrhu zaoberali očistením fasád od vizuálneho smogu a oživením architektonických hodnôt domov vymedzujúcich danú ulicu.

STÁLA A STRIEDAVÁ EXPOZÍCIA

Sochárske či výtvarné inštalácie neodmysliteľne patria k verejnému priestoru. Pre účely Dolnej ulice je vytipovaná poloha stálej a striedavej expozície. Ich konkrétnejšiu podobu a obsah by mohla určiť samostatná umelecká súťaž či sochárske sympózium.

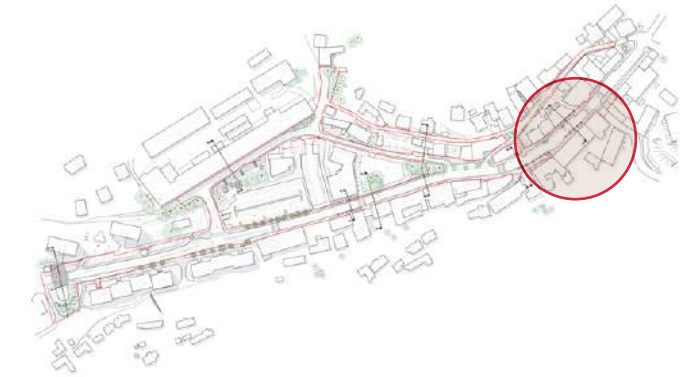
Rekonštrukcia Dolnej ulice- Banská Štiavnica- Urbanistická štúdia

Predbežná cenové a ekonomické bilancie nákladov

	Objekt	MHD zastávky/ ks	Smetné koše/ ks	Lampy VO/ ks	Lavičky/ ks	Cyklo stojany/ ks	Retenčné nádrže/ ks	Vysadené stromy / ks	Spevnené plochy / m²	Vegetačné plochy / m²	Úžitková plocha Etapy / m²	Predpoklad nákladov na 1 m²	Predpoklad nákladov na realizáciu/ Eur
1A	Dolná ulica - sever	2	5	18	8	3	2	22	3 060	300	3 360	850	2 856 000
1B	Remeselnícka ulica- sever	0	0	10	1	0	0	25	1 162	168	1 330	850	1 130 500
2A	Dolná ulica - stred	0	3	9	0	0	0	14	1 583	0	1 583	850	1 345 550
2B	Tabaková a Robotnícka ulica	0	2	9	2	3	2	14	2 022	186	2 208	850	1 876 800
2C	Remeselnícka ulica juh	0	0	5	0	0	0	1	623	180	803	850	682 550
3A	Dolná ulica - juh	2	3	7	0	6	1	16	2 885	250	3 135	850	2 664 750
3B	Dolná ulica - Kostol sv. Alžbety	0	1	1	0	0	1	2	724	490	1 214	850	1 031 900
	spolu	4	14	59	11	12	6	94	12 059	1 574	13 633		11 588 050

Spolu/ Eur													11 588 050
DPH												20,0%	2 317 610
Celkom/ Eur													13 905 660

INŠPIRÁCIE

RIEŠENIE PRED PRIEČELÍM HISTORICKEJ BUDOVY

LODŽ, POL'SKO (ZDROJ: URB-I.COM)

ČESKÝ KRUMLOV, ŠÍROKÁ ULICA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

TRNAVA. HALENÁRSKA ULICA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

PREŠOV, JARKOVA ULICA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

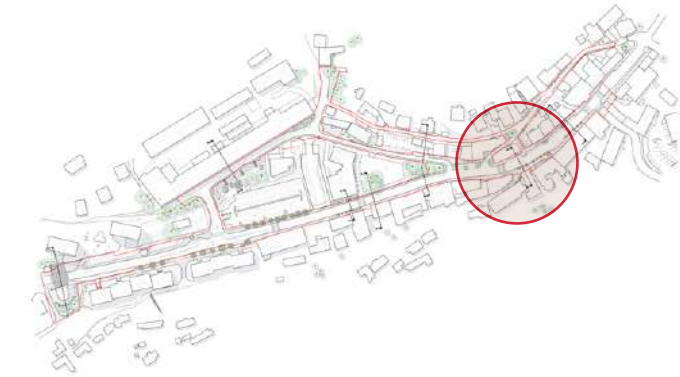

PREŠOV, JARKOVA ULICA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

TRNAVA. HALENÁRSKA ULICA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

INŠPIRÁCIE

PRIESTOR PRED PENZIÓMOM
COSMOPOLITAN A ZMRZLINÁRŇOU
LA FORCE

BANSKÁ ŠTIAVNICA, KAMMERHOFSKÁ (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

DÁNSKO, FREDERICKSBERG, AREÁL NEMOCNICE (ZDROJ: EFFEKT.DK)

PRAHA, KARMEĽICKÁ (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

PRAHA, ÚJEZD (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

PREŠOV, METODOVA ULICA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

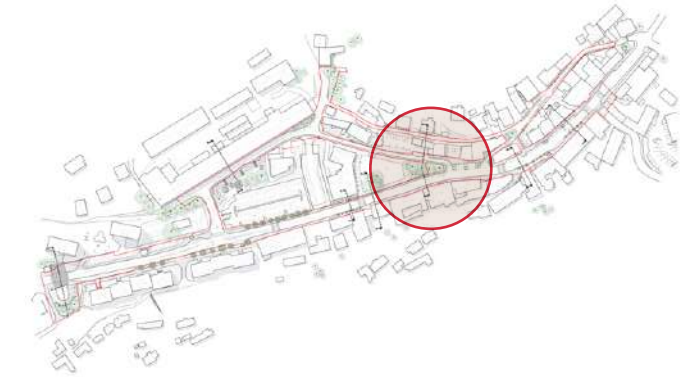

KOŠICE, HLAVNÁ (ZDROJ: MONDIEU.SK)

KOŠICE, HLAVNÁ (ZDROJ: MONDIEU.SK)

INŠPIRÁCIE

ZAZELENENÉ RÁZCESTIE
ULÍC ROBOTNICKÁ A DOLNÁ

TRNAVA, UNIVERZITNÉ NÁMESTIE (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

BANSKÁ ŠTIAVNICA, DOLNÁ (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

ČESKÝ KRUMLOV, LÍNECKÁ (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

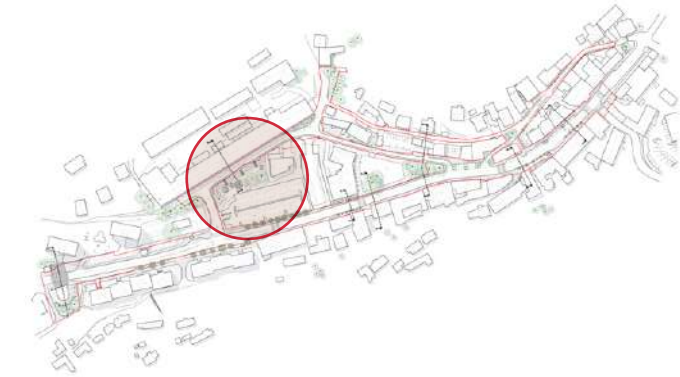

DÁNSKO, KODANĚ (ZDROJ: EFEKT.DK)

FRANCÚZSKO, REIMS (ZDROJ: PINTEREST.COM)

INŠPIRÁCIE

PRIESTOR PRI POŽIČOVNI
BICYKLOV S KAVIARŇOU
A TABAČKOU

ČÍNA, JIANGNAN (ZDROJ: PINTEREST.COM)

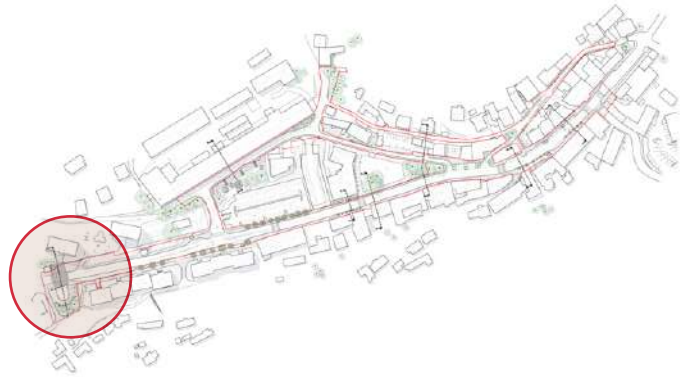

USA, MEMPHISE (ZDROJ: PINTEREST.COM)

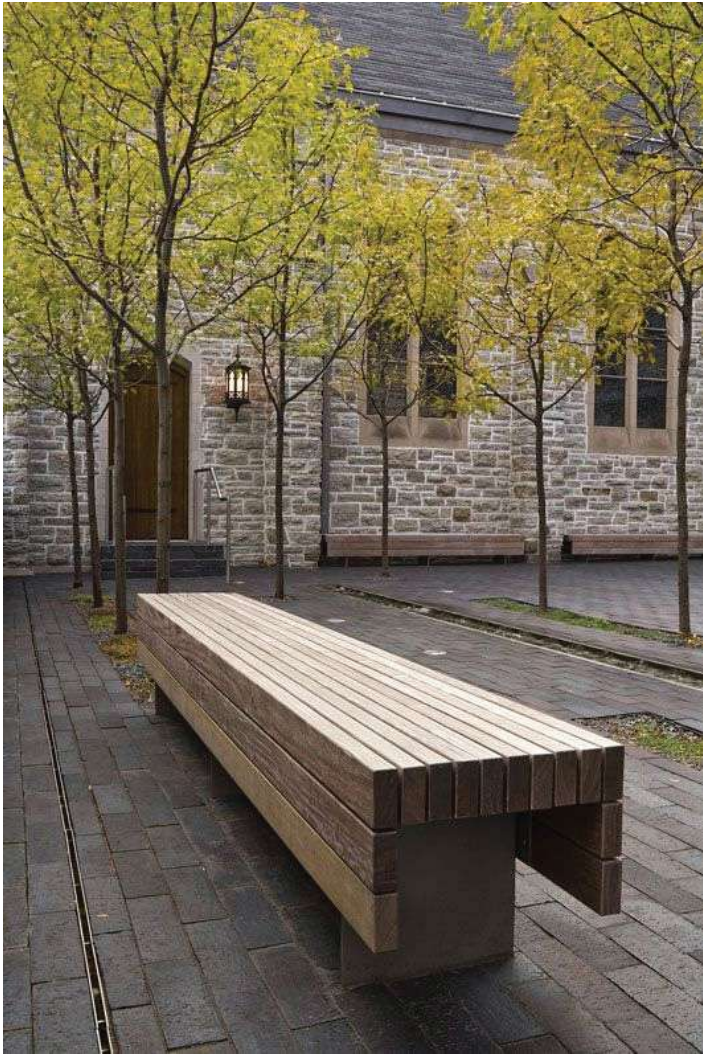

KANADA, ONTÁRIO (ZDROJ: PINTEREST.COM)

INŠPIRÁCIE

OKOLIE KOSTOLA
SV. ALŽBETY

MINNEAPOLIS, THE MEMORIAL COLUMBARIUM AND
FELLOWSHIP COURTYARD (ZDROJ: PINTEREST.COM)

SLOVINSKO, ŠKOFJA LOKA (ZDROJ: PINTEREST.COM)

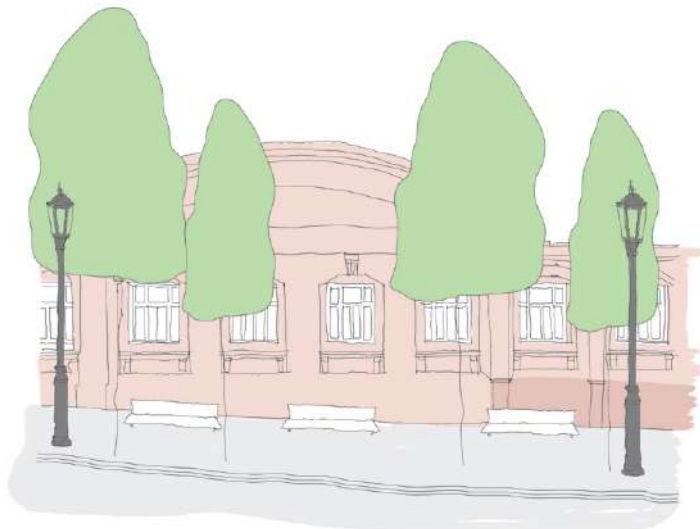

ČESKÝ KRUMLOV, SYNAGÓGA (ZDROJ: GOOGLE STREET VIEW)

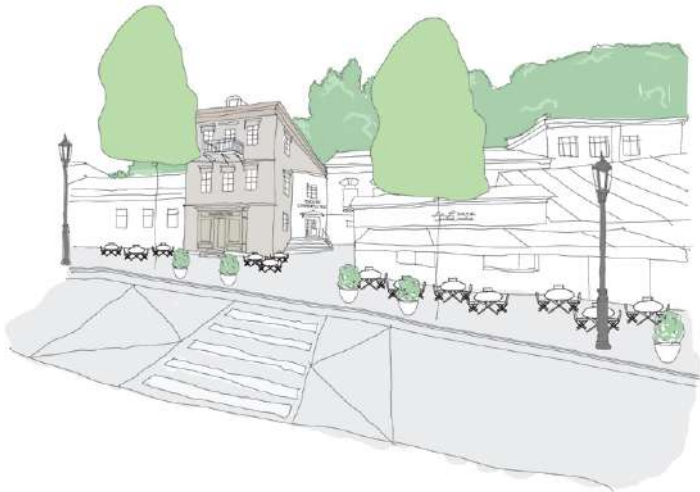

USA, SOUTHBOROUGH, ST MARKS ST/POCKET PARK (ZDROJ: PINTEREST.COM)

KONCEPT

AKCENTOVANIE HISTORICKÝCH FASÁD, NOVÝ MESTSKÝ MOBILIÁR

BEZPEČNEJŠIE PRECHODY PRE CHODCOV, NOVÉ TERASY

VYTVÁRANIE ZELENÝCH PLÔCH

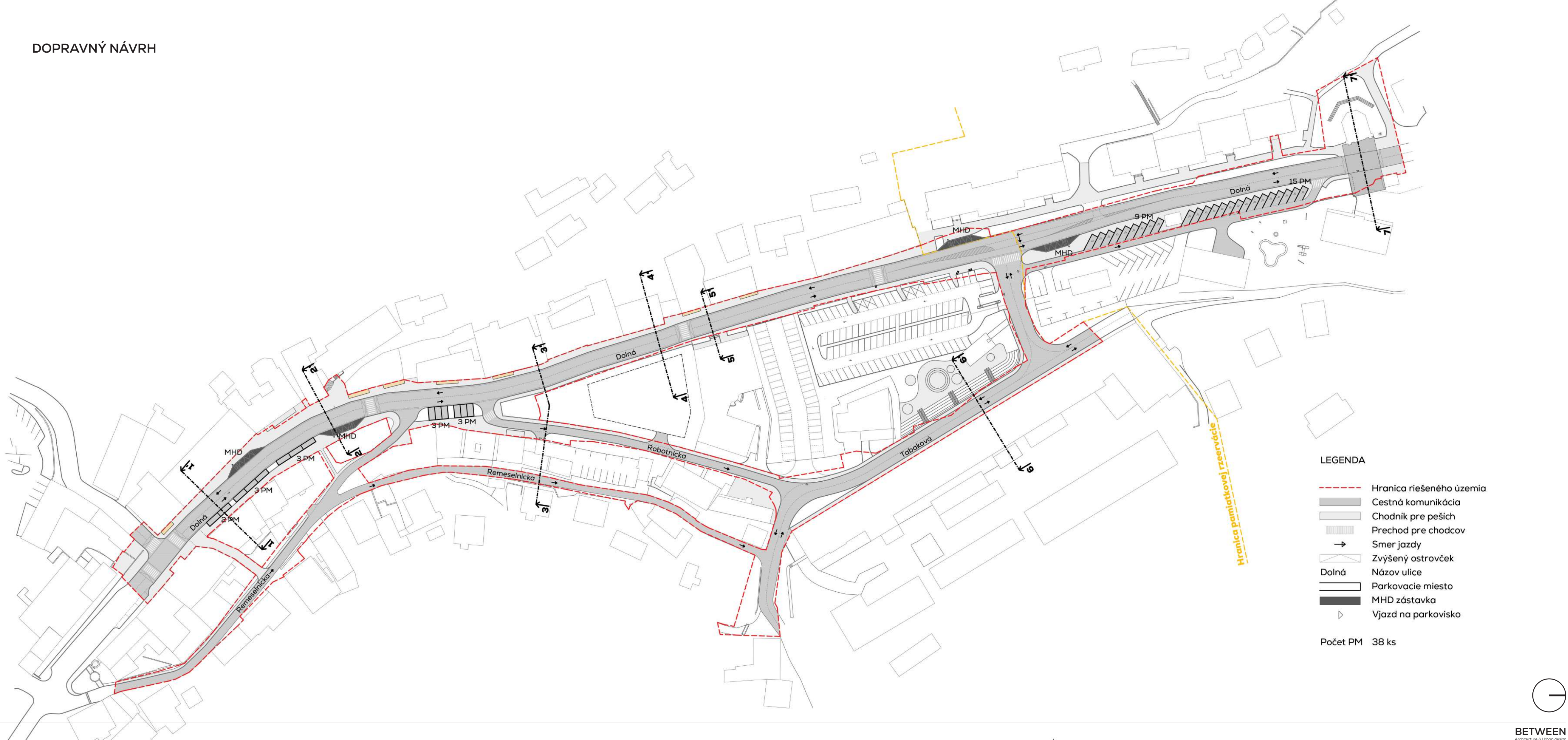

NOVÉ DETSKÉ IHRISKO

REMINISCENCIA NA PŮVODNŮ ANTOLSKŮ BRÁNU, ÚPRAVA PARČÍKA PŘI KOSTOLE

LEGENDA

- Hranica riešeného územia
- Cestná komunikácia
- Chodník pre peších
- Prechod pre chodcov
- Smer jazdy
- Zvýšený ostrovček
- Názov ulice
- Parkovacie miesto
- MHD zástavka
- Vjazd na parkoviško

Počet PM 38 ks

- LEGENDA
- Hranica riešeného územia
 - Hranica pamiatkovej rezervácie
 - Objekty
 - Názov ulice
 - Zeleň - trávnaté plochy
 - Zeleň - dažďová záhrada
 - Stromy - existujúce
 - Stromy - navrhované
 - Stromy - navrhované v kvetináčoch

VÝKRES INŽINIERSKYCH SIETÍ

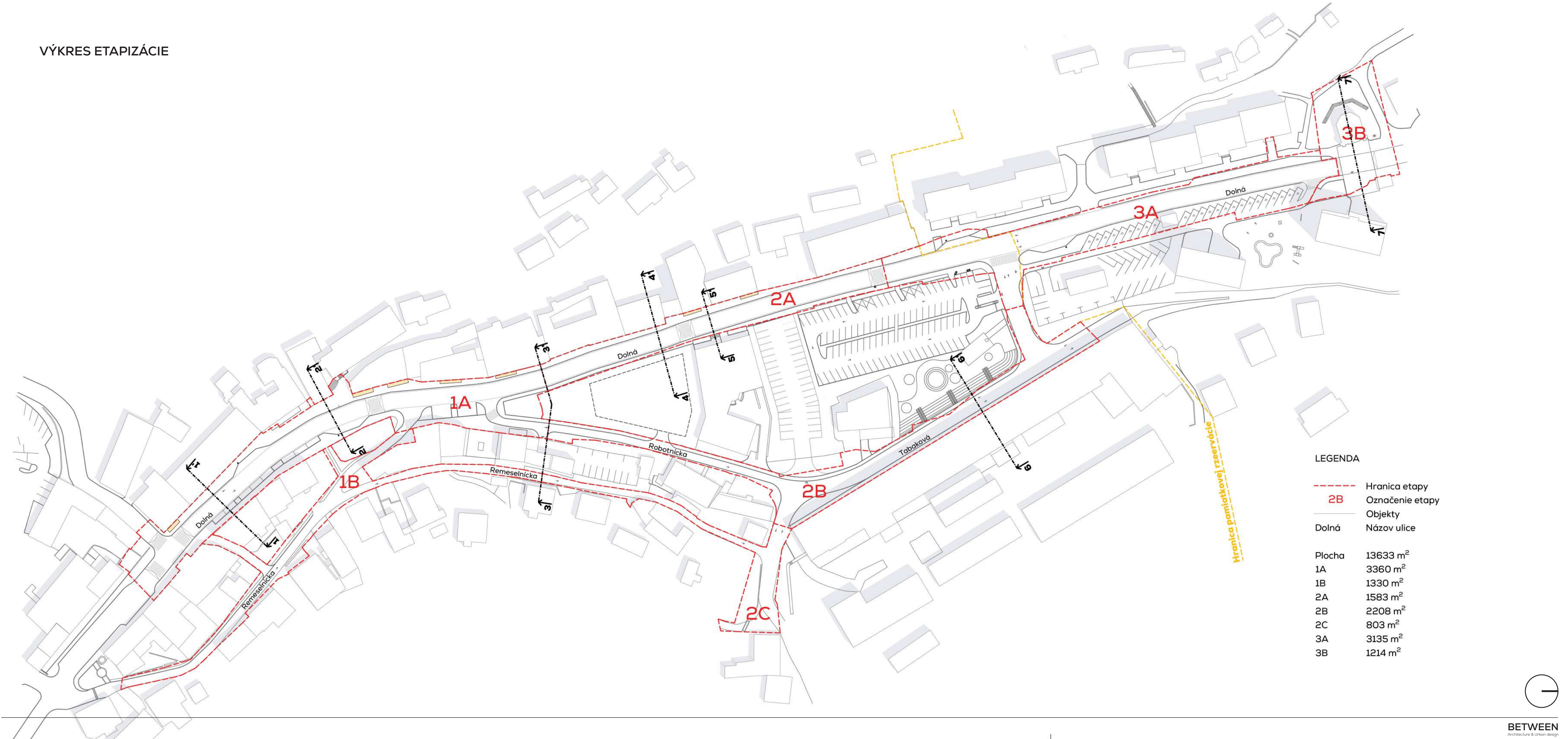
LEGENDA

- Hranica riešeného územia
- Hranica pamiatkovej rezervácie
- Objekty
- Kanalizácia
- NASES
- Plyn STL
- Plyn NTL
- Retenčné nádrže
- Rozhlas
- Slovanet
- SSD
- Telekom
- NN vedenie
- Teplovod
- Voda

BETWEEN
Architecture & Urban design

— — — — —	Hranica riešeného územia
— — — — —	Hranica pamiatkovej rezervácie
— — — — —	Objekty
— — — — —	Kanalizácia
— — — — —	NASES
— — — — —	Plyn STL
— — — — —	Plyn NTL
— — — — —	Retenčné nádrže
— — — — —	Rozhlas
— — — — —	Slovanet
— — — — —	SSD
— — — — —	Telekom
— — — — —	NN vedenie
— — — — —	Teplovod
— — — — —	Voda

VÝKRES ETAPIZÁCIE

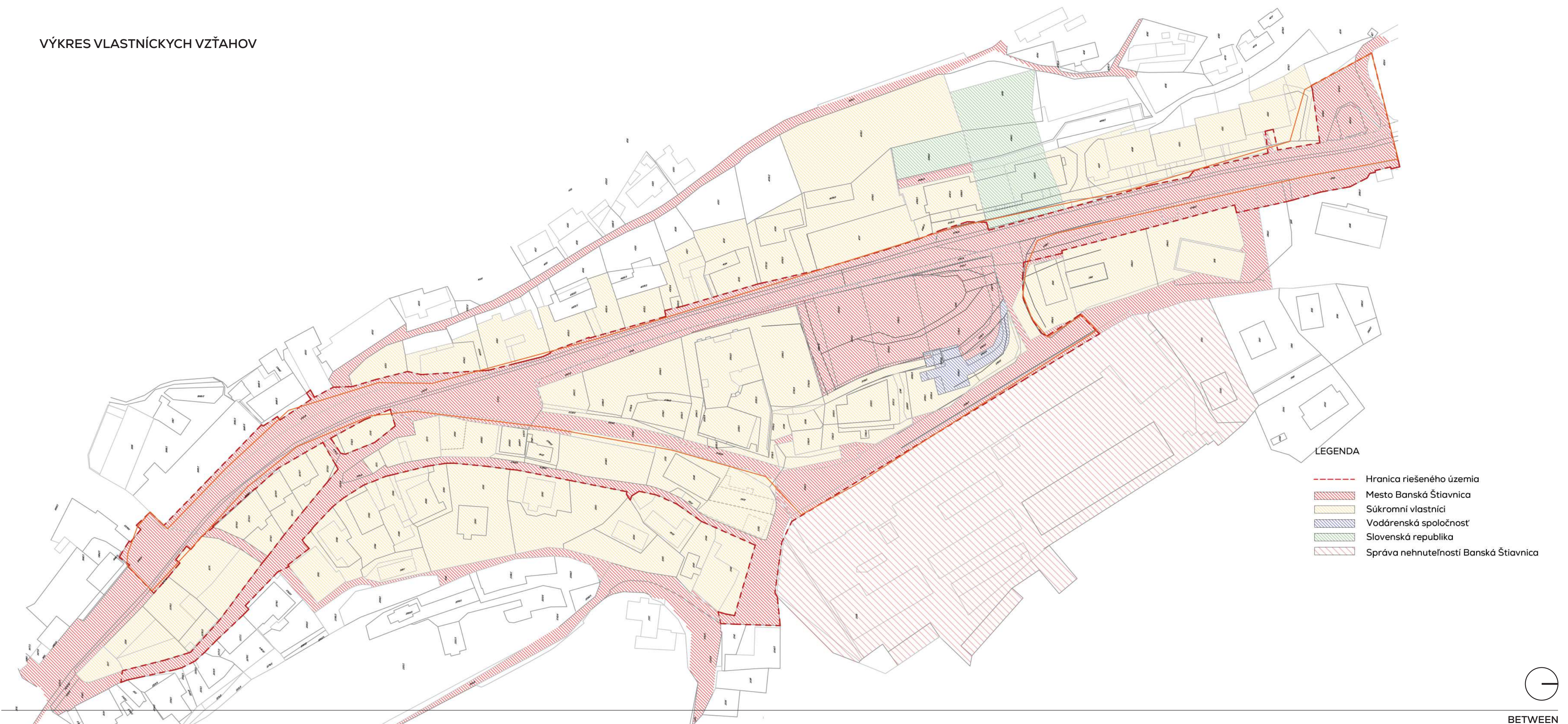
LEGENDA

- Hranica etapy
- 2B** Označenie etapy
- Objekty
- Dolná Názov ulice

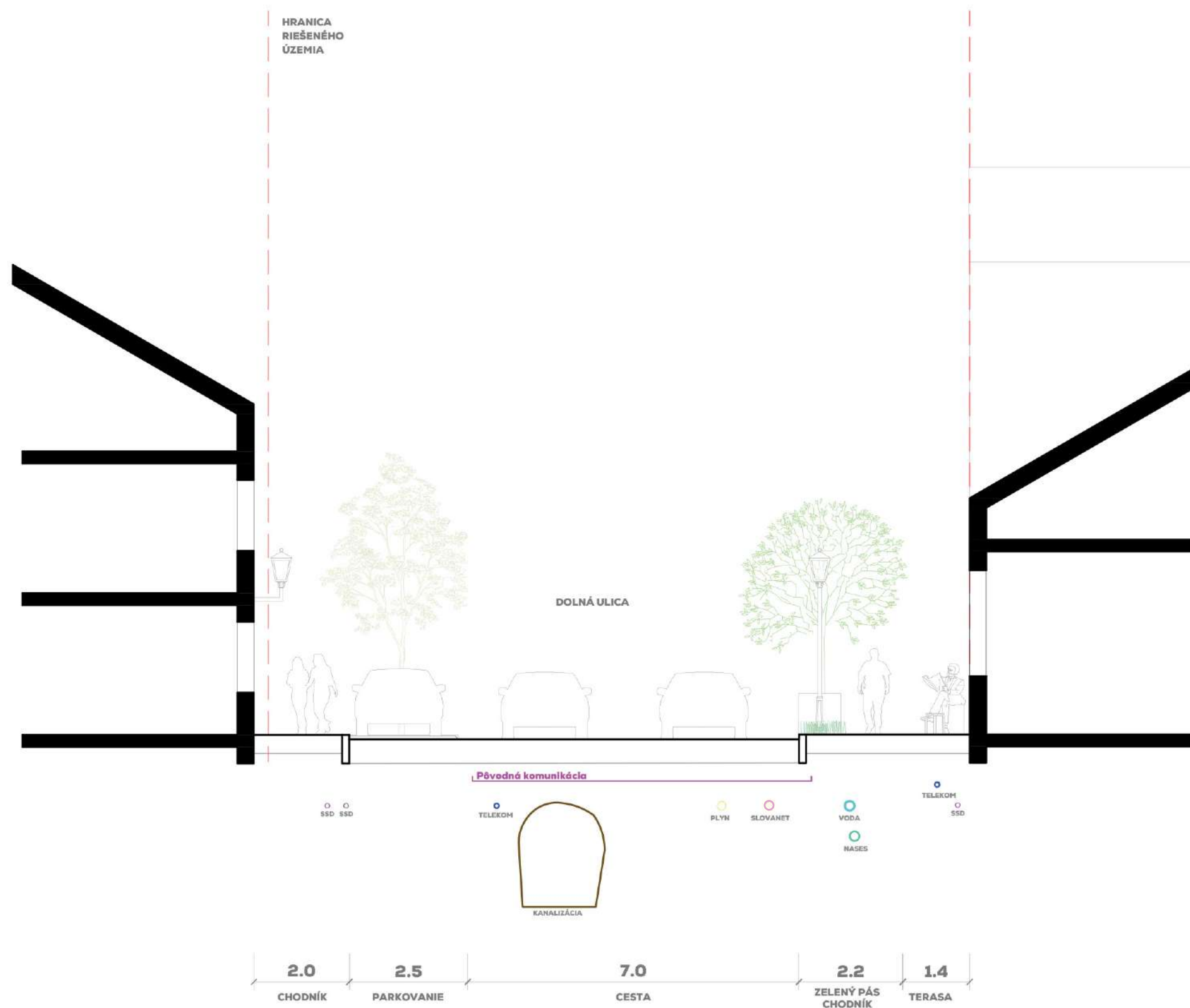
Plocha	13633 m ²
1A	3360 m ²
1B	1330 m ²
2A	1583 m ²
2B	2208 m ²
2C	803 m ²
3A	3135 m ²
3B	1214 m ²

VÝKRES VLASTNÍCKÝCH VZŤAHOV

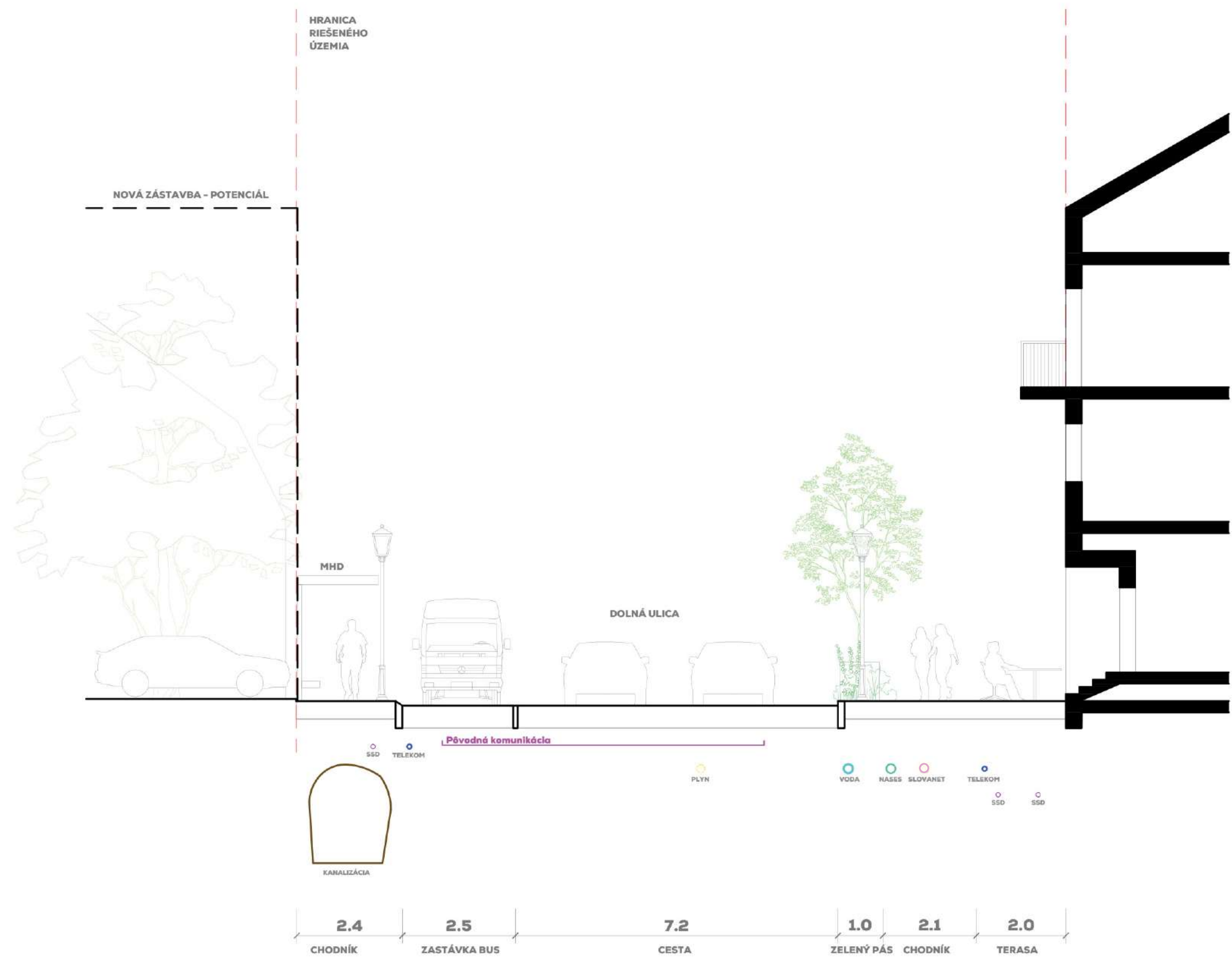
REZ 1

KLADAČSKÝ VÝKRES

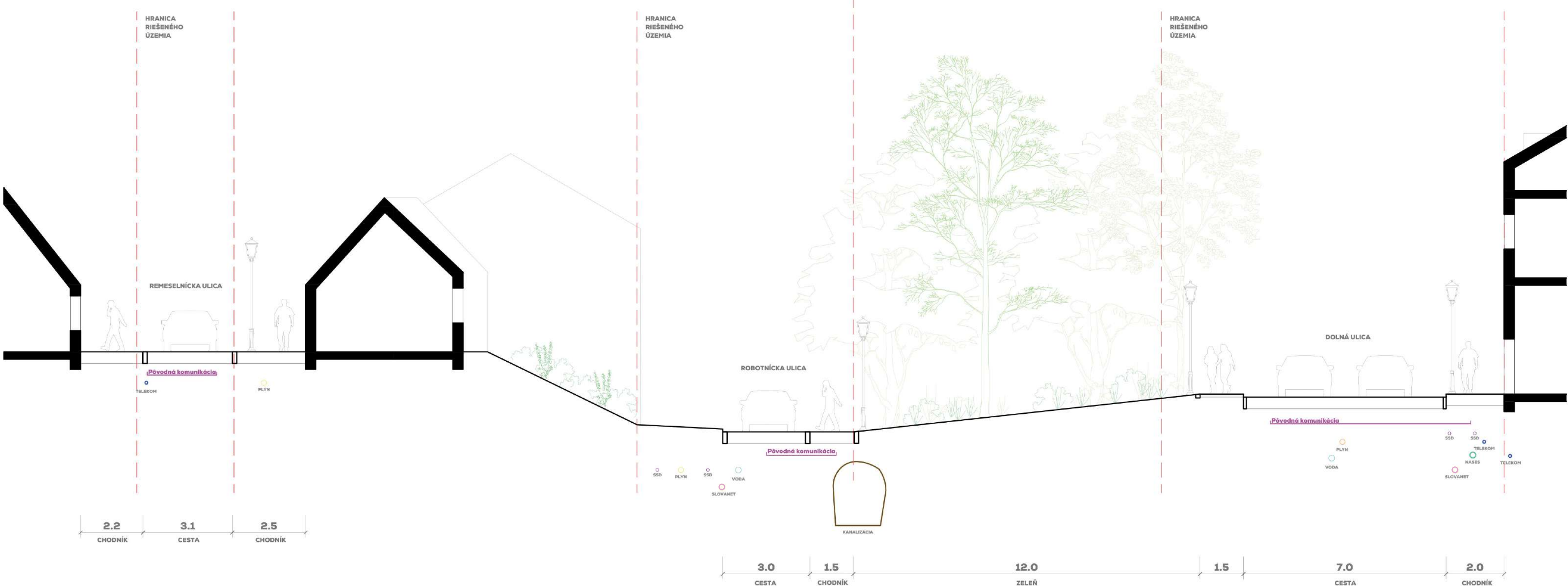

REZ 2

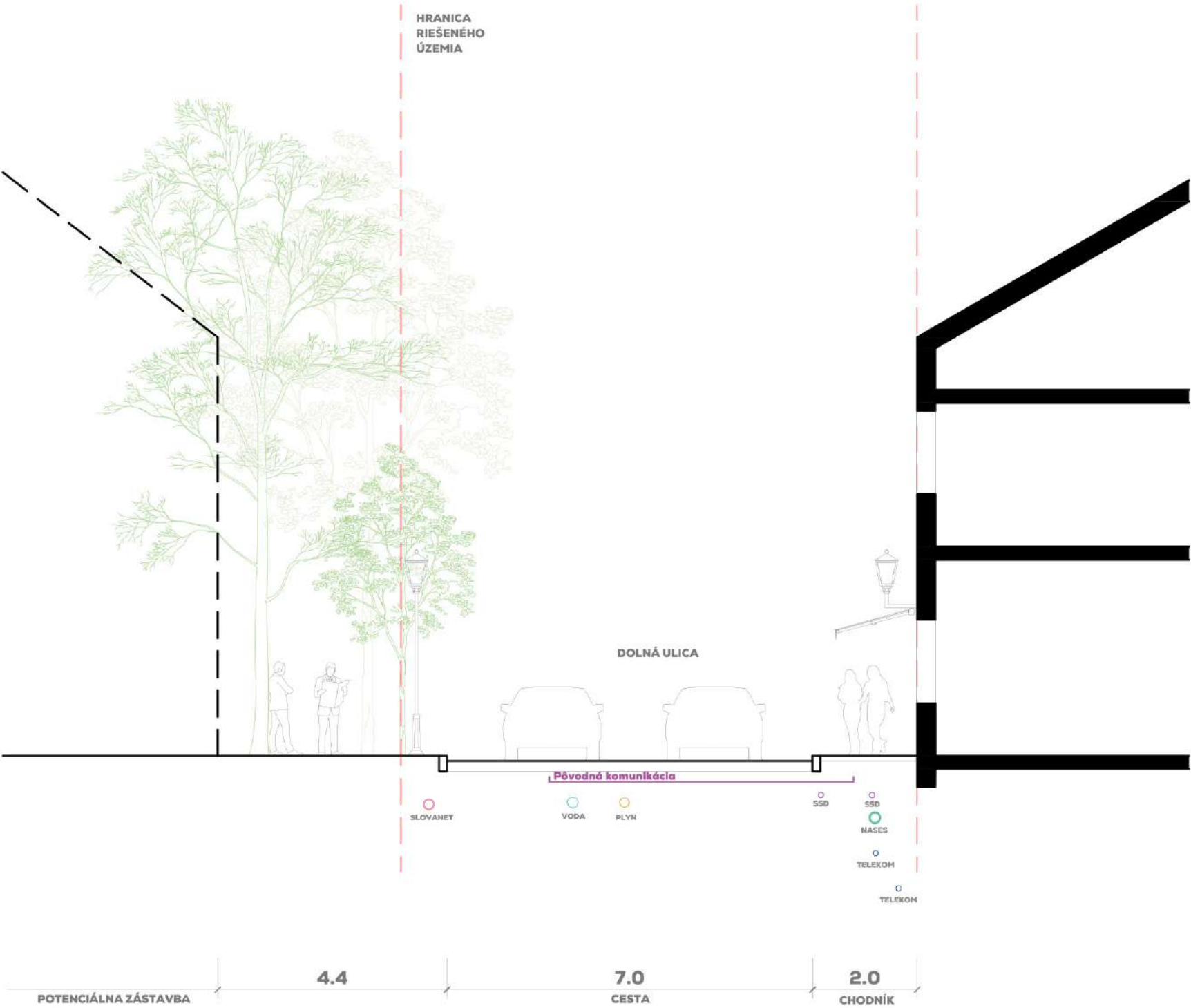
KLADAČSKÝ VÝKRES

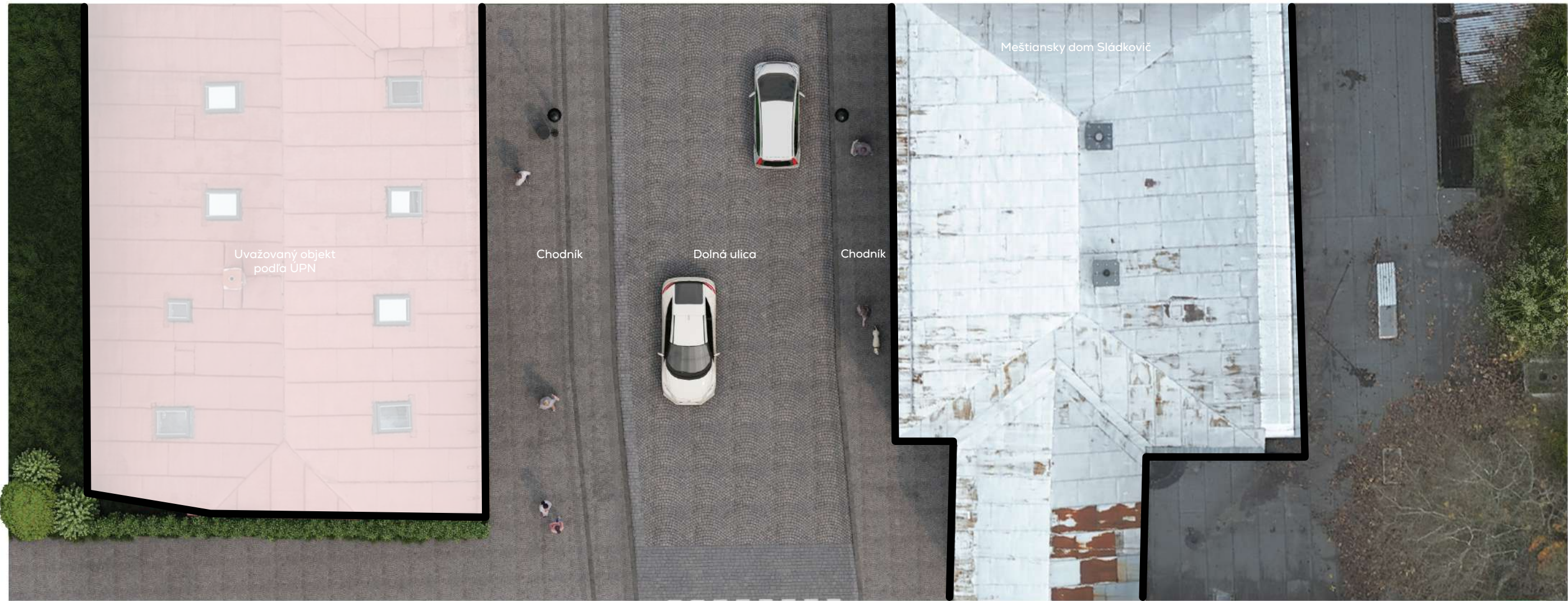

REZ 4

KLADAČSKÝ VÝKRES

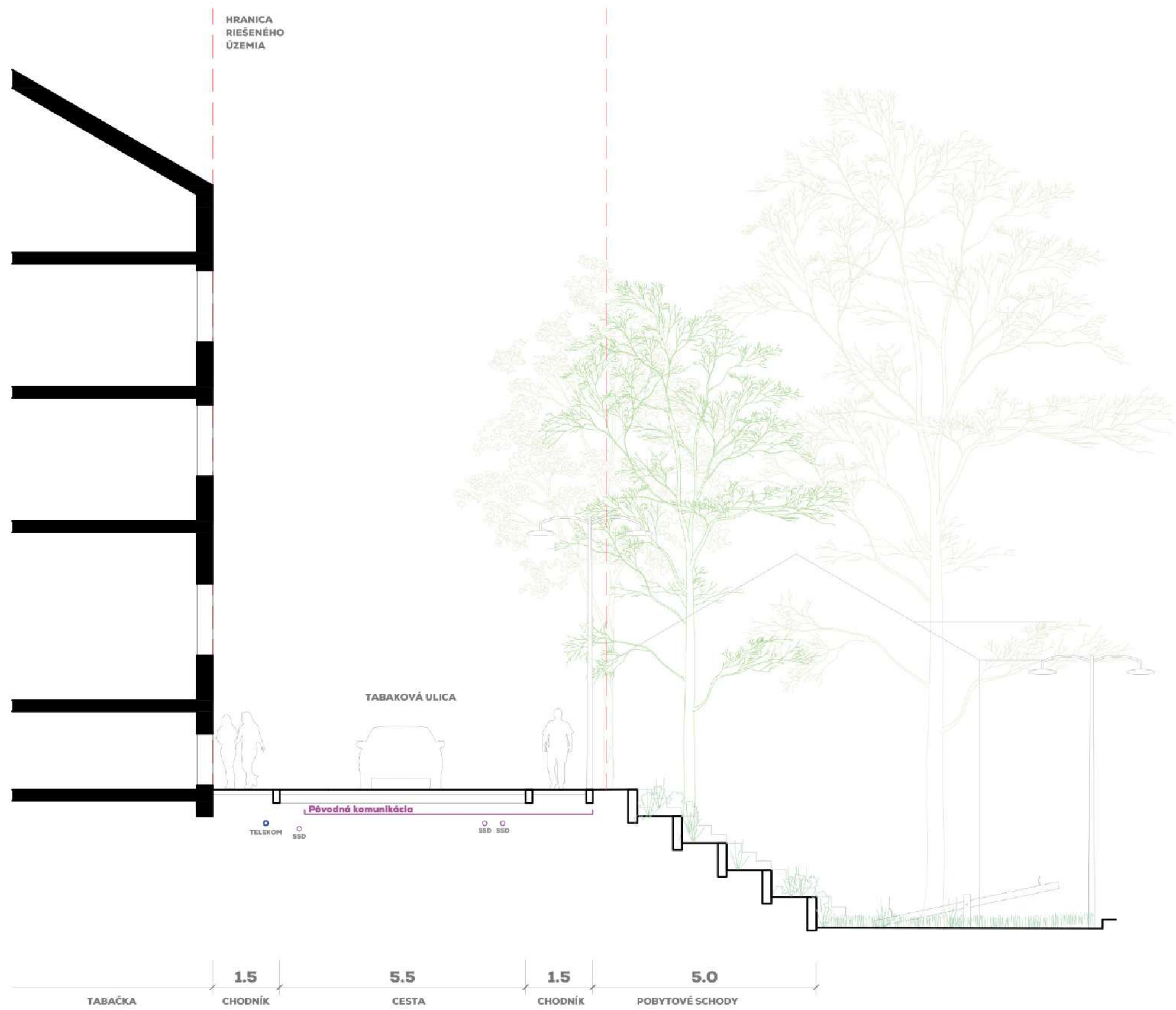
REZ 5

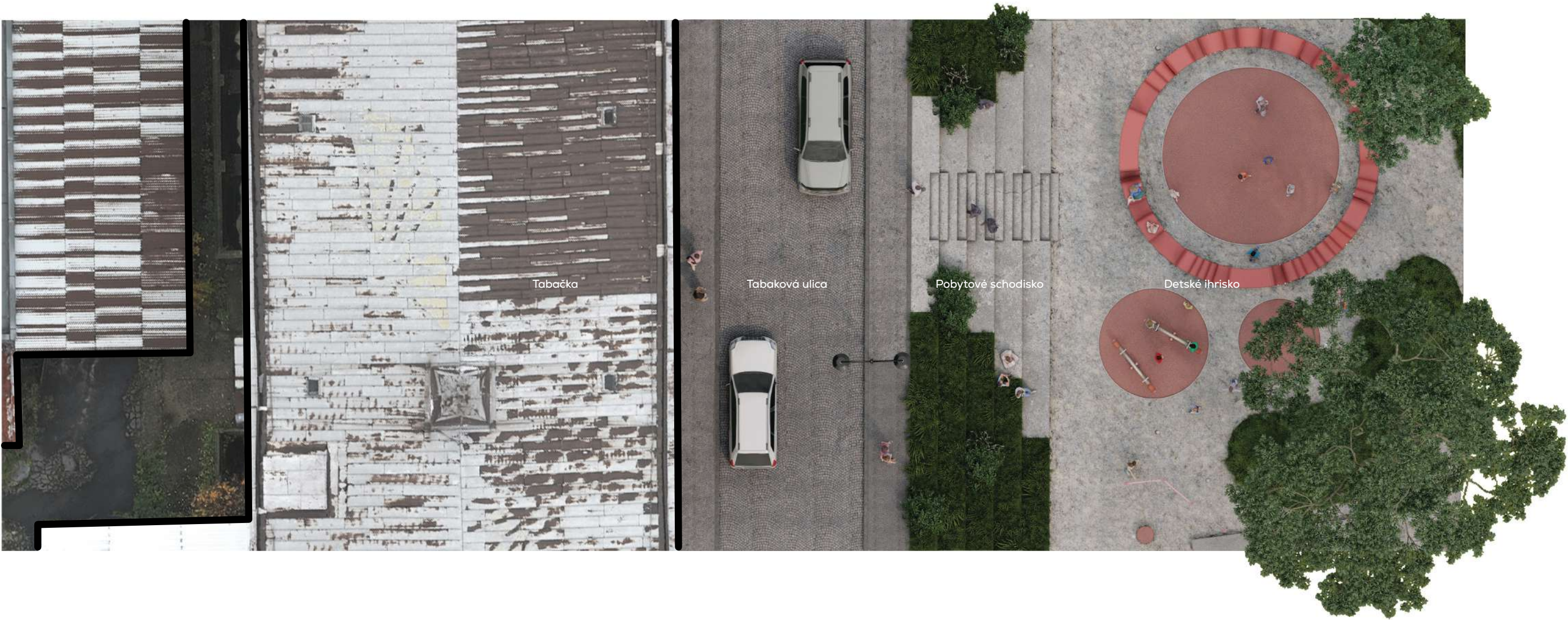
KLADAČSKÝ VÝKRES

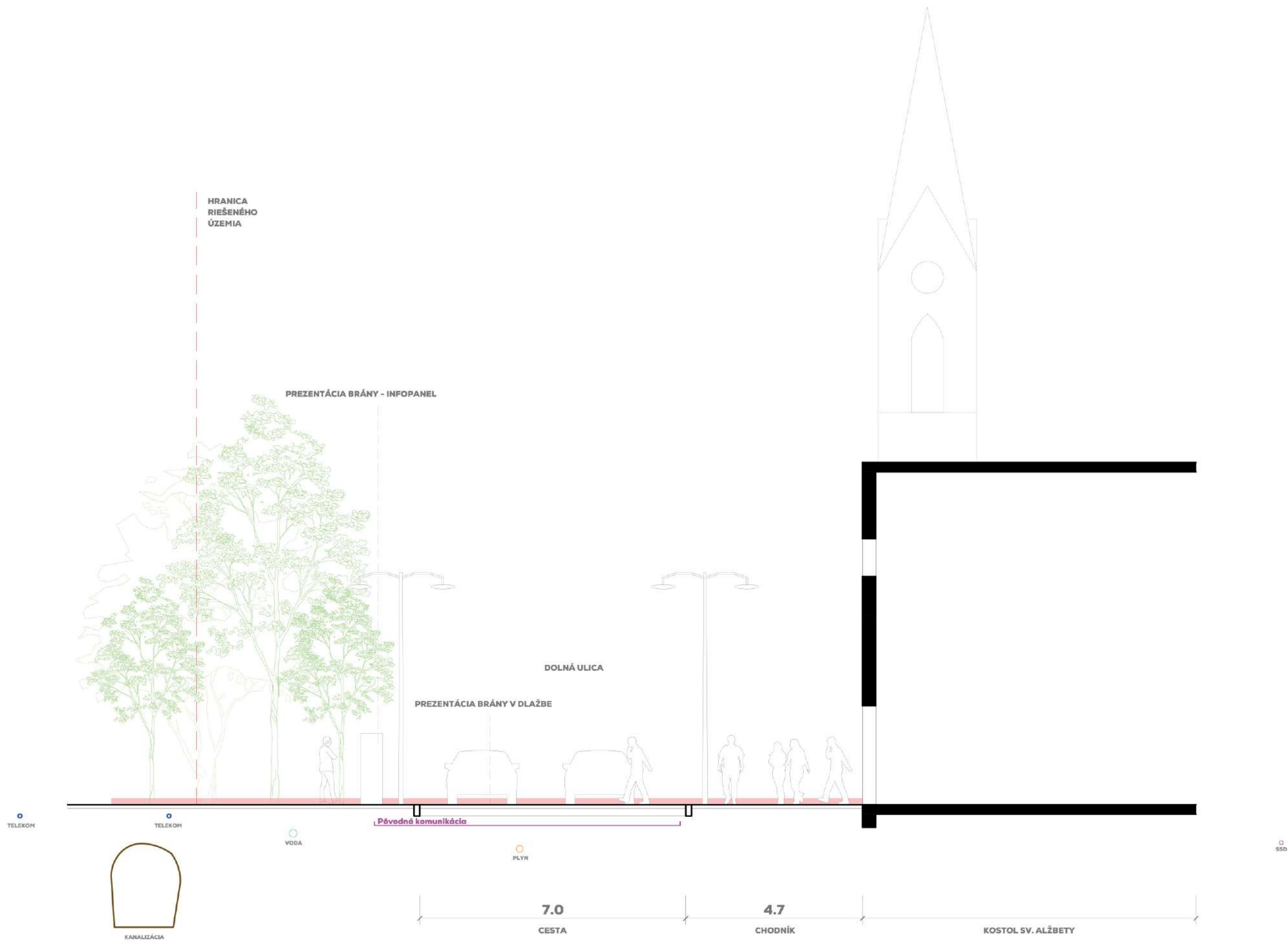
REZ 6

KLADAČSKÝ VÝKRES

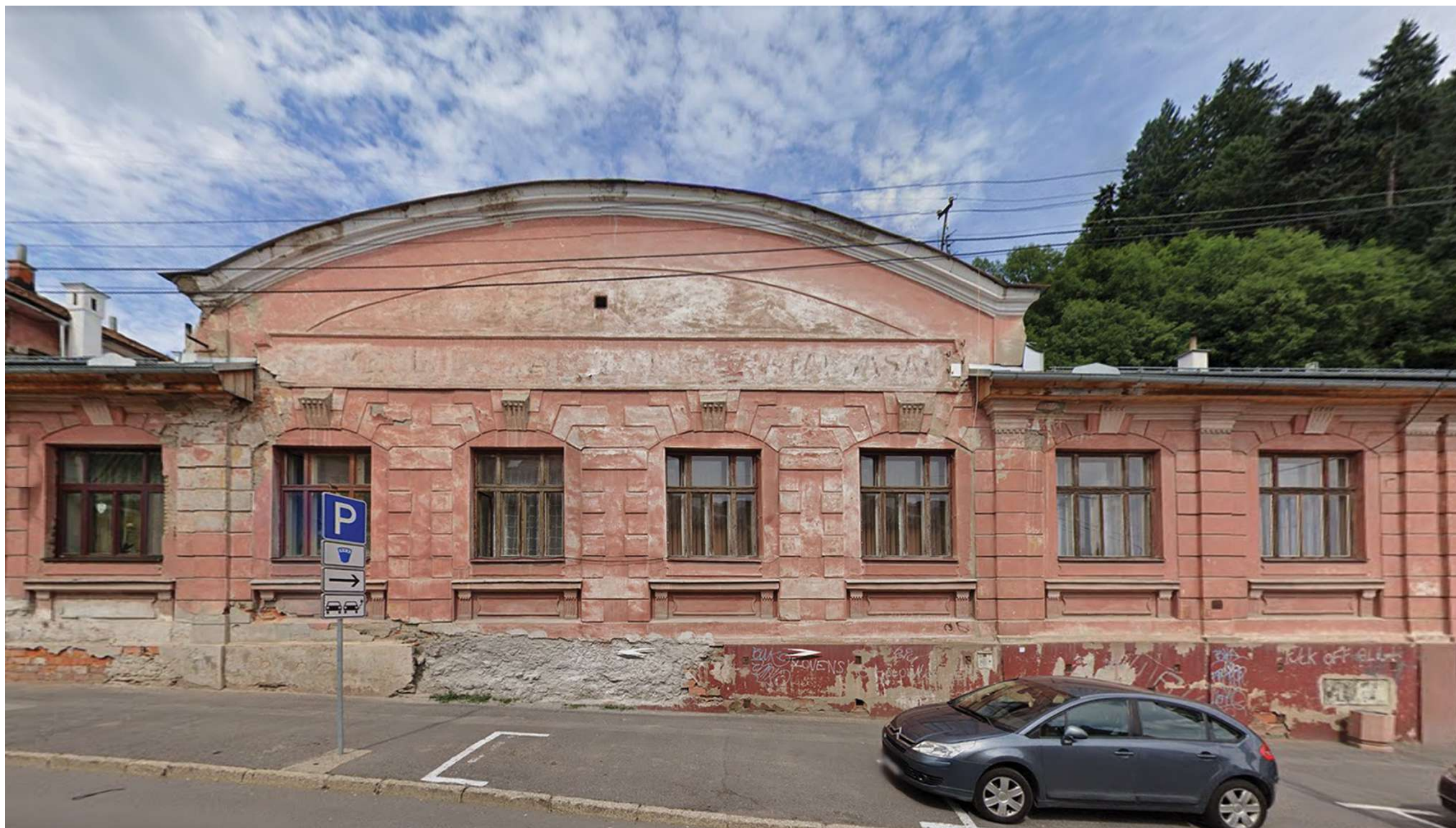
REZ 7

KLADAČSKÝ VÝKRES

HIST. OBJEKT DOLNÁ

PENZIÓ COSMOPOLITAN

PENZIÓ COSMOPOLITAN

DOLNÁ - ROBOTNÍČKA

TABAKOVÁ ULICA

TABAKOVÁ ULICA

KOSTOLÍK SV. ALŽBETY

KOSTOLÍK SV. ALŽBETY

